

Slovo psychologom

Hostom dnešnej rubriky je doc. Miroslav Bažány, CSc., dekan Pedagogickej fakulty v Bratislave, ktorý nám o svojom pohľade na súčasný stav našej psychológie povedal:

I keď celkove sa štruktúra psychologických pracovísk ktorá vznikla v 50 a 60 rokoch zachovala, došlo však k podstatným zmenám v ich zameraní. Hlavnou črtou týchto zmien je vari odklon od základného výskumu, čo by ešte nemuselo byť ničím nepriaznivým. Málo prínosným je však fakt, že často ide o riešenie problémov, ktorých životnosť je veľmi krátka. Toto pravdepodobne viedlo k izolovanosti pracovísk, pričom riadiace centrá neboli dostatočne integrujúcim činiteľom. Zaiste k tomu prispel aj prienik rôznych psychologických škôl a osobností zo Západu, ktoré nachádzajú u nás množstvo poslucháčov a obdivovateľov. Slovenská psychologická spoločnosť by mala venovať viac pozornosti celkovým perspektívam rozvoja psychologických vied u nás, priestoru pre výmenu názorov a vytvárať užšiu spoluprácu pracovísk.

K dopadu sociálno - ekonomických zmien na psychológiu sa náš hosť vyjadril nasledovne:

Tieto zmeny nejakým spôsobom neznižia spoločenský význam psychológie, avšak určite budú mať dopad na úroveň práce psychologov a zmeny v psychologických službách.. Vyžadujú si podstatne širšiu teoretickú pripravenosť psychologov vo vlastnom odbore ale aj v oblastiach príbuzných a tiež polyvalentnejšiu prípravu v oblasti ekonomických a sociálnych vied.. Zároveň bude

úspešnosť uplatňovania sa psychologov podrobená tým istým kritériám efektívnosti ako v iných oblastiach spoločenského života. Zmena spoločenského systému súčasne povedie k vytváraniu súkromných psychologických služieb, celkove práca psychologov bude podrobená oveľa širšej a prísnejšej spoločenskej kontrole.

A na záver ešte pohľad nášho hosta na rozmach psychoterapií u nás:

Neviem, či možno hovoriť o rozmachu psychoterapie, alebo skôr o jej módnosti. Niet vari mesiaca, aby sa mi na stôl nedostali pozvánky na všetky možné a podľa mňa aj nemožné školenia psychoterapeutov, spojené obyčajne s návštevou „významného“ odborníka zo Západu, ktorý v niektorých prípadoch prichádza k nám, pretože doma nemá dosť vďačných uší. Všetko západné nie je vždy obdivuhodné. Našťastie, väčšinu nášho národa nepredstavujú neurotici, nie? V tejto súvislosti treba sa vari zmieniť o návrhoch zákona o psychologickéj komore, či už o psychoterapii. Všetky tieto návrhy, čo sa mi dostali do rúk majú zjavne alebo skryte zámer veci riadiť, rozhodovať o nich, bdiť nad nimi, v krátkosti dostať nejakú moc do rúk*. Myslím, že kvalifikáciu poskytuje štúdium na univerzite, prípadne doplnené doplnkovými kvalifikačným štúdiom, alebo riadenou praxou. Kontrola výkonu psychológa je daná buď inštitucionálne, alebo spoločnosťou, jej jednotlivými členmi, vrátane klienta, prípadne súkromnej praxe.

Predpisovať niekomu, koľko hodín školenia musí absolvovať, aby sa napr. mohol stať psychoterapeutom, príliš závažná raným kapitalizmom. Je isté, že v prípade zlej praxe psychológa, alebo opakovanej zlej praxe treba mať určité odborné posúdenie, ktoré by mohol podať príslušný orgán psychologickéj spoločnosti, v krajných prípadoch prichádza tiež do úvahy súd na žiadosť postihnutého. Mám však dojem, že v našom myslení sa objavuje až príliš často onen starý, totalitný spôsob myslenia.

* Čo sa týka Slovenskej komory psychologov, jej poslaním má byť predsa len niečo iné. Citujeme z poslednej verzie návrhu Zákona Národnej rady Slovenskej republiky o psychologickéj činnosti a Slovenskej komore psychologov: „Poslaním komory je presadzovať práva a oprávnené záujmy svojich členov, podieľať sa na zvyšovaní ich odbornej úrovne a ochraňovať ich štatovskú česť.“ V záujme zvyšovania odbornej úrovne psychologov sa pochopiteľne nevyhnutne ani kontrolnej činnosti, ktorú budú vykonávať psychologickou obcou uznávaní a akceptovaní odborníci. Nezabúdajme, že orgány komory budú volené jej členmi!